

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ,
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2019

Εξεταζόμενο αντικείμενο (Κωδικός): Φιλολογικά - Λατινικά (514)

Ημερομηνία και ώρα εξέτασης: Κυριακή, 1^η Δεκεμβρίου 2019, 10:00-13:00

ΤΟ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ **ΕΠΤΑ (7) ΣΕΛΙΔΕΣ**

Η Γλώσσα, η Λογοτεχνία και τα Λατινικά εξετάζονται μαζί.

Ο συνολικός χρόνος εξέτασης και για τα τρία (3) αντικείμενα είναι τρεις (3) ώρες.

Ειδικές οδηγίες:

- Να απαντήσετε σε **όλα** τα ερωτήματα του εξεταστικού δοκιμίου.
- Οι απαντήσεις σας **να περιορίζονται** στον προβλεπόμενο για κάθε απάντηση χώρο.

ΑΣΚΗΣΗ 1**(Μονάδες 6)**

Να δηλώσετε κατά πόσο οι γραμματικοί τύποι της Στήλης Α περιγράφονται ορθά στη Στήλη Β, σημειώνοντας ✓ στη Στήλη Ορθό ή Λάθος.

Στήλη Α	Στήλη Β	Ορθό	Λάθος
cariebatur	ρήμα δ' συζυγίας		
nemini	ονομαστική πληθυντικού		
miseraturus sit	υποτακτική μέλλοντα		
dice	προστακτική ενεστώτα		
patrum	γενική πληθυντικού		
ferit	οριστική ενεστώτα		

ΑΣΚΗΣΗ 2**(Μονάδες 8)**

Ο/Η φιλόλογος ζήτησε από τους/τις μαθητές/τριες της τάξης να σχηματίσουν τον υπερθετικό βαθμό των επιθέτων της Στήλης Α, στην ονομαστική ενικού, αρσενικού γένους. Έλαβε τις απαντήσεις της Στήλης Β.

Στήλη Α (δοθέντα επίθετα)	Στήλη Β (δοθείσες απαντήσεις)
superus	superissimus
mirabilis	mirabilissimus
ferox	feroxissimus
similis	similissimus

Ερωτήσεις:

I. Ποια είναι η μοναδική ορθή απάντηση; _____

II. Να γράψετε τις ορθές απαντήσεις για καθένα από τα υπόλοιπα δοθέντα επίθετα, καθοδηγώντας τους/τις μαθητές/τριες, ώστε να κατανοήσουν το σφάλμα τους σε κάθε περίπτωση.

- _____

- _____

- _____

ΑΣΚΗΣΗ 3

(Μονάδες 12)

Να συμπληρώσετε τα κενά επιλέγοντας σε κάθε περίπτωση την ορθή απάντηση από αυτές που ακολουθούν. Να αιτιολογήσετε την επιλογή σας.

α) Si homines veritatem _____, sapientes essent.

- 1) sciant 2) scirent 3) sciebant

Αιτιολόγηση: _____

β) Caesar militibus persuasit ut _____ pro patria.

- 1) pugnarent 2) pugnavissent 3) pugnaverunt

Αιτιολόγηση: _____

γ) Etsi armatus _____, non me terrebat.

- 1) erat 2) esset 3) sit

Αιτιολόγηση: _____

ΑΣΚΗΣΗ 4**(Μονάδες 10)**

Με στόχο να καταδειχθεί στους/στις μαθητές/τριες η σχέση των γλωσσών, να δώσετε για κάθε μία από τις παρακάτω λέξεις μία ετυμολογικώς συγγενή λέξη:

α) στην Ελληνική και

β) σε άλλη σύγχρονη ευρωπαϊκή γλώσσα, δηλώνοντας ποια είναι αυτή.

Λατινική	Λέξη στην Ελληνική	Λέξη σε σύγχρονη ευρωπαϊκή γλώσσα	Όνομα γλώσσας
do			
novus			
vino			
volo			
patior			

ΑΣΚΗΣΗ 5**(Μονάδες 6)**

Στη Γ΄ Λυκείου ο/η διδάσκων/ουσα ζήτησε από τους/τις μαθητές/τριες να μεταφέρουν στη Λατινική με χρήση χρονικής μετοχής την ακόλουθη περίοδο:

Αφού οι εχθροί νίκησαν τις λεγεώνες, κατέλαβαν το ρωμαϊκό στρατόπεδο.

Κατά τη διόρθωση σημείωσε στον πίνακα την εξής λανθασμένη απάντηση:

Hostes victi legiones castra Romana occupaverunt.

Ερωτήσεις:

I. Να καθοδηγήσετε τους/τις μαθητές/τριες να κατανοήσουν πού έγκειται το λάθος.

II. Να γράψετε την ορθή απάντηση.

ΑΣΚΗΣΗ 6

(Μονάδες 8)

Ο/Η φιλόλογος, κατά τη διδασκαλία της εκφοράς του β' όρου σύγκρισης στη Λατινική, έγραψε στον πίνακα την πιο κάτω πρόταση:

Puto Romanos fuisse fortiores _____(Galli).

Ερωτήσεις:

I. Να συμπληρώσετε το κενό με το ουσιαστικό Galli ως β' όρο σύγκρισης και με τους δύο τρόπους εκφοράς.

α) _____

β) _____

II. Να δώσετε ένα δικό σας αντίστοιχο παράδειγμα από την Αρχαία Ελληνική και με τους δύο τρόπους εκφοράς, ώστε να εμπεδωθεί το φαινόμενο στη Λατινική.

α) _____

β) _____

ΑΣΚΗΣΗ 7

(Μονάδες 12)

Ο/Η φιλόλογος, διδάσκοντας την εκφορά του σκοπού, ζήτησε από τους/τις μαθητές/τριες να μεταφέρουν την πιο κάτω περίοδο στη Λατινική με όλους τους δυνατούς τρόπους:

Έστειλε τον απεσταλμένο προς αυτόν, για να αναγγείλει τον θάνατο του στρατηγού.

Κατά τη διόρθωση στο επόμενο μάθημα διαπίστωσε τις εξής εσφαλμένες απαντήσεις:

I. Legatum ad eum misit, causa nuntiandi mortem ducis.

II. Legatum ad eum misit, nuntiatu mortis ducis.

Ερώτηση:

Να καταγράψετε την ορθή απάντηση και να καθοδηγήσετε τους/τις μαθητές/τριες, ώστε να κατανοήσουν πού εντοπίζονται τα σφάλματα σε κάθε περίπτωση.

I. _____

II. _____

ΑΣΚΗΣΗ 8

(Μονάδες 10)

Catilina a Cicerone ex urbe expulsus est. Socii eius deprehensi sunt et in carcere strangulati sunt.

Ερώτηση:

Να αναφερθείτε στο ιστορικό γεγονός για το οποίο γίνεται λόγος στο πιο πάνω απόσπασμα (50-70 λέξεις).

ΑΣΚΗΣΗ 9

(Μονάδες 15)

Να μεταφράσετε στη Νέα Ελληνική το παρακάτω κείμενο.

Phocion etsi saepe exercitibus praefuit summosque magistratus cepit, tamen multo notior est integritas vitae eius quam labor rei militaris. Itaque huius memoria est nulla, illius autem fama magna. Ex virtute sua is Bonus appellatus est. Fuit enim semper pauper, tametsi divitissimus esse poterat propter delatas honestates potestatesque summas, quae ei a populo datae sunt.

(Caesaris, *De Bello Gallico*, 1.5, διασκευή)

Λεξιλόγιο:

integritas -atis = ακεραιότητα

ΑΣΚΗΣΗ 10

(Μονάδες 13)

Να μεταφέρετε στη Λατινική το παρακάτω κείμενο.

Οι γενναίοι άνδρες πρέπει να τιμώνται από την πολιτεία. Γι' αυτό τον λόγο, η Σύγκλητος έδωσε χρήματα σε όλες τις μητέρες των Ρωμαίων στρατιωτών, γιατί κατά τη γνώμη της είχαν πεθάνει με τον πιο ένδοξο τρόπο στην Καρχηδόνα. Αυτές υπήρξαν ευτυχισμένες εξαιτίας της δημόσιας φροντίδας.

-ΤΕΛΟΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ-

